trendbreuk
zuid-limburg

Kansrijk gestart met regionale aanpak Kansrijke Start in Zuid-Limburg

Fion de Boer
Strategisch beleidsmedewerker

GGD ZUID LIMBURG

Mandy Leurs-Stijnen
Onderzoeker / epidemioloog

Conferentie “Samen verder met Kansrijke Start”
donderdag 6 februari 2020 | De Rijtuigenloods | Amersfoort

trendbreuk
zuid-limburg

Zuid-Limburg, je zult er maar wonen …

trendbreuk zuid-limburg

Levensverwachting bij geboorte per GGD-regio

Levensverwachting bij geboorte 2013-2016

Per GGD-regio

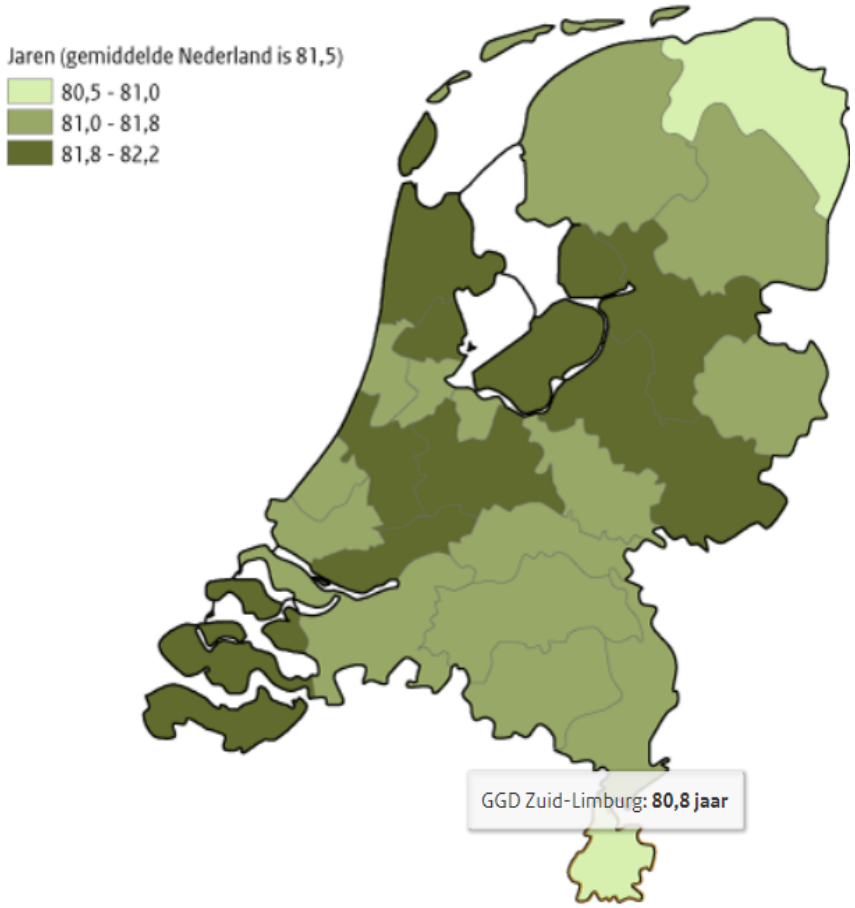

Bron: CBS Doodsoorzakenstatistiek, gegevens bewerkt door RIVM

Eén of meer langdurige ziekten of aandoeningen per GGD-regio

Eén of meer langdurige ziekten of aandoeningen 2016

Per GGD-regio, volwassenen van 19 jaar en ouder

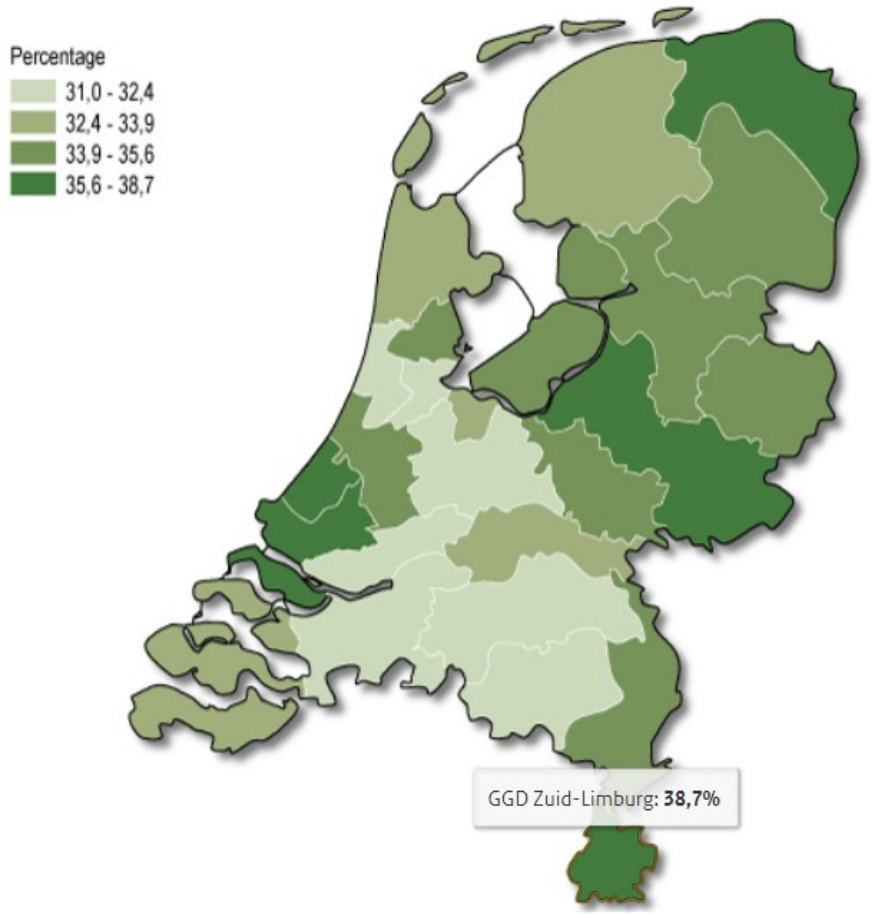

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 GGD'en, CBS en RIVM

trendbreuk zuid-limburg

Perinatale kerncijfers

Vroeggeboorte en/of te laag geboortegewicht (Big 2) (per 1.000 geboortes)

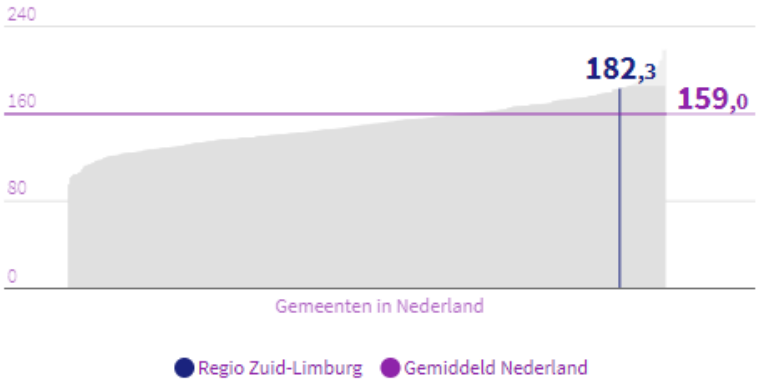

Perined | 2018

Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur

4,1
Regio Zuid-Limburg

4,5
Nederland

Perined | 2018

Zwangerschapsbegeleiding gestart voor 10 weken van de

70,9
Regio Zuid-Limburg

72,1
Nederland

Perined | 2018

Kerkrade en **Heerlen** scoren het slechtst van alle gemeenten in Nederland

6 Zuid-Limburgse gemeenten in top 20 slechtst scorende gemeenten

trendbreuk
zuid-limburg

Trendbreuk Zuid-Limburg: hoe raakt het zuiden de Limburgfactor kwijt?

05-10-2019 om 06:00 door Benti Banach

Afbeelding: Marco Jeurissen

Uiteenlopende achterstanden in Zuid-Limburg gezamenlijk inlopen: dat is de ambitie van de vele partijen achter de Trendbreuk. Zuid-Limburgers zijn ongezonder, lager opgeleid en vaker werkloos dan andere Nederlanders en talloze projecten hebben daar de afgelopen decennia hoegenaamd niets aan veranderd. Hoe komt het dat Zuid-Limburg onderaan alle lijstjes bungelt?

Trendbreuk Gezondheid: 'Ingrijpen in familiaire tradities'

27-09-2019 om 06:00 door Annelies Hendrikx

Na afloop van de presentatie over gezondheid in het gemeentehuis van Voerendaal was er taart. Afbeelding: Johannes Timmermans Fotografie

Kinderen vanaf het prille begin gezond laten opgroeien tot gelukkige volwassenen: het is een zaak van lange adem. De Trendbreuk Gezondheid Zuid-Limburg gaat over veel meer dan fysieke gezondheid. De zestien gemeenten willen de veiligheid en kwaliteit van leven van hun inwoners bevorderen. „De totale gezondheid moet in het DNA van de samenleving gaan zitten."

Aanpak Trendbreuk Zuid-Limburg

- Gemeenten eind 2018 besloten om gezamenlijk anders te sturen op de uitvoering -> programma Trendbreuk
- Meer massa, focus, daadkracht en meerjarige aanpak
- Regionaal gezondheidsbeleid [“Zuid Springt Eruit”]() voor de periode 2020-2023 vastgesteld door alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten

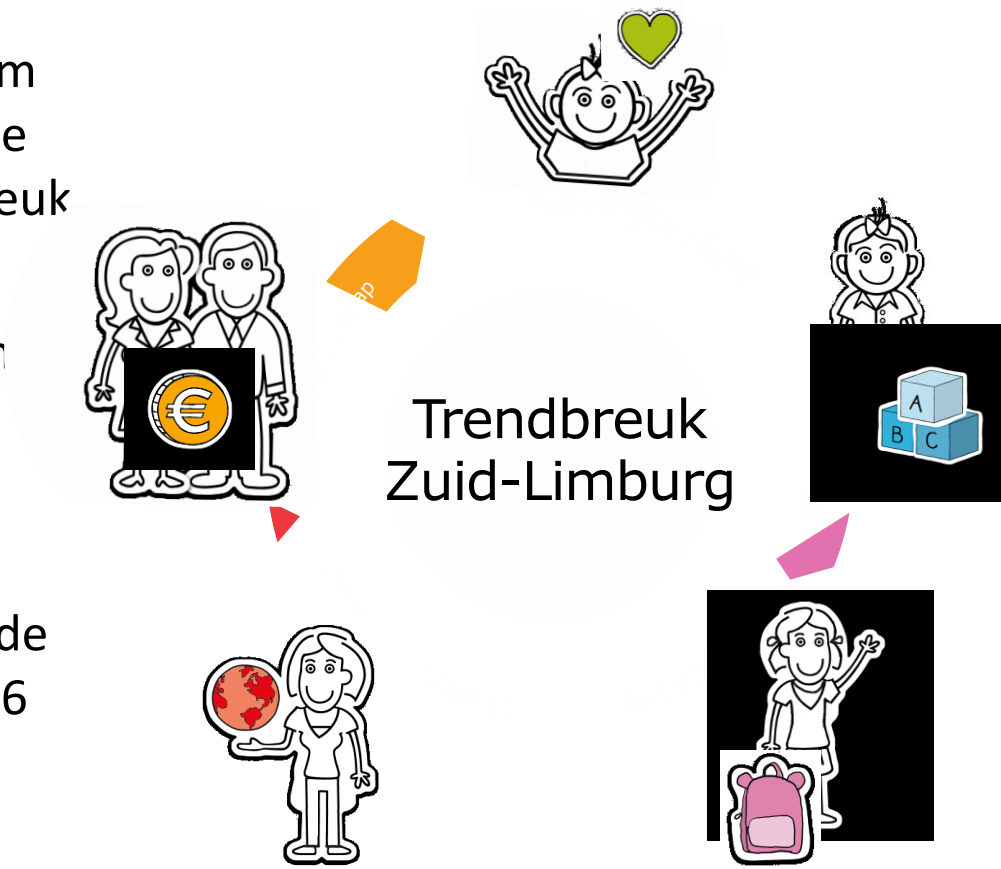

Aanpak Trendbreuk Zuid-Limburg

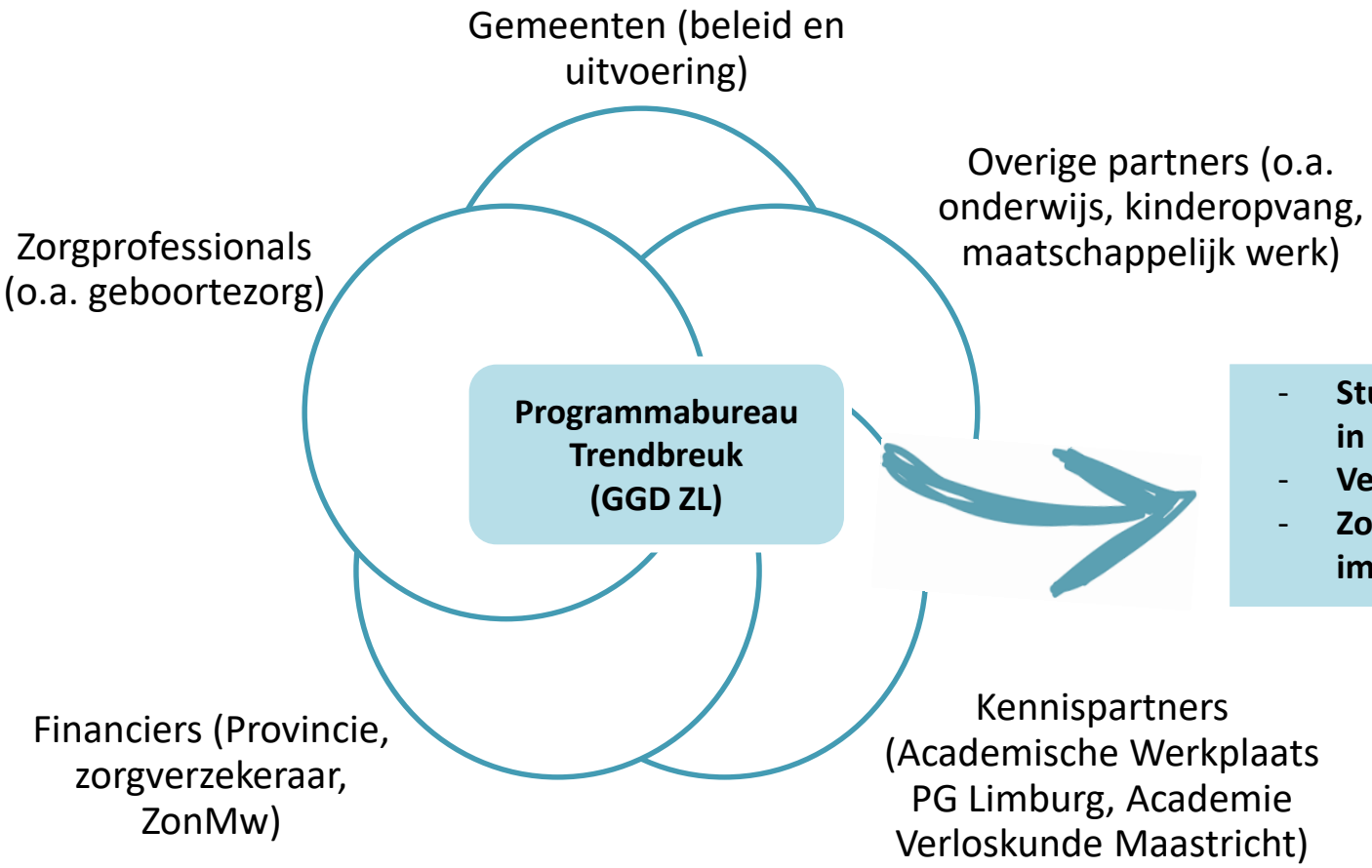

- **Stuurt namens 16 gemeenten in ZL op de uitvoering**
- **Verbinder en aanjager**
- **Zoekt financiering voor implementatie en onderzoek**

trendbreuk
zuid-limburg

Kansrijke Start Zuid-Limburg

trendbreuk
zuid-limburg

Coalitie Kansrijke Start Zuid-Limburg

Coalitiepartners: 16 Zuid-Limburgse gemeenten, Provincie Limburg, Jeugdgezondheidszorg Zuid-Limburg, GGD Zuid Limburg, Zorgverzekeraar CZ, Verloskundig Consortium Limburg, de Zuid-Limburgse organisaties voor kinderopvang, Geboortezorg Limburg, Academie Verloskunde Maastricht

trendbreuk
zuid-limburg

Kansrijke Start Zuid-Limburg

Onze regionale aanpak:

1) Regionale uitrol van belangrijke en bewezen effectieve programma's:

NU NIET ZWANGER
Een gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie

VoorZorg

Stevig Ouderschap

centering

trendbreuk
zuid-limburg

Kansrijke Start Zuid-Limburg

Onze regionale aanpak:

2) Versterken samenwerking tussen medisch en sociaal domein
   - i.s.m. Provincie Limburg 2 grote netwerkbijeenkomsten (> 50 deelnemers) georganiseerd met partners uit het medisch en sociaal domein betrokken bij de eerste 1.000 dagen
   - Aan de slag met **kansrijke ideeën**

trendbreuk zuid-limburg

Kansrijke Start Zuid-Limburg

Kansrijke ideeën:

1) Preconceptiezorg (hoogrisicogroepen, zoals MBO niveau 1 + 2)
2) Verbreding risicosignalering (óók sociale risico's) en aansluiting op zorg en ondersteuning (zorgpaden/sociale routekaarten)
3) Lokale knooppunten Kansrijke Start (afstemming zorg/ondersteuning in prenatale en postnatale fase)
4) Centering aanpak (Centering Pregnancy; evt. later ook Centering Parenting)
5) Rookvrije Start en rookvrije kindomgeving (Ondersteuningstraject Rookvrije Omgeving GGD GHOR NL)
6) Inzet kraamzorg gedurende 1e levensjaar (wegnemen financiële drempels en flexibele inzet in 1e jaar)

Financiering

- Benutten subsidiemogelijkheden, o.a. via Provincie Limburg, ZonMw, GGD GHOR NL → met name incidenteel
- We moeten van incidentele naar structurele financiering (borging) → gesprek aangaan met zorgverzekeraar en gemeente
- Spanningsveld: investeren in preventie, terwijl gemeenten enorme tekorten hebben op het sociaal domein

- Zuid-Limburg ontvangt €215.000,- voor Kansrijke Start (GIDS-gelden gemeenten 2019 t/m 2021)
- Lobby: Zuid-Limburg spreekt uit dat een nationaal programma nodig is om de hardnekkige achterstanden aan te pakken

Communicatie

Nieuwsbrief - januari 2020

trendbreuk zuid-limburg

Provincie Limburg: belangrijk dat gemeenten meer inzetten op preventie

Lisa Zilver fotografie

Een goede ontwikkeling, zo noemt gedeputeerde Robert Housmans de inniger wordende samenwerking van de zestien gemeenten in Zuid-Limburg gericht op de trendbreuk. Of het nu om participatie gaat, of levensverwachting, in alle statistieken staat Zuid-Limburg onderaan, zegt de gedeputeerde. Dat de gemeenten de achterstand willen inlopen door te focussen op de levensfase 'negen maanden voor de geboorte tot en met jongvolwassenheid', is heel goed, vindt Housmans, "Want op die manier is nog heel veel winst te behalen." Bovendien, zo benadrukt hij, sluit deze keus heel goed aan bij de hernieuwde Sociale Agenda van de Provincie Limburg. "Wij zien onszelf als partner van de gemeenten in de samenwerking gericht op het inlopen van de achterstand van Zuid-Limburg. Onze rol is de ontwikkelingen initiëren, aanjagen en ondersteunen. Onder andere door partijen bij elkaar te brengen, mee te denken en informatie te delen. Ook financieel kunnen wij een rol spelen, maar het is niet onze hoofdrol; het is belangrijk dat gemeenten hun

Nieuwsbrief
(trendbreuk@ggdzl.nl)

- Communicatie essentieel voor draagvlak (medisch én sociaal)
- Nieuwsbrieven (eigen en partners), Twitter, website (in ontwikkeling), presentaties, huisstijl

trendbreuk zuid-limburg

Monitoring en evaluatie

- Ambitie: in 10 jaar tijd 25% van de achterstand inlopen
- Indicatoren Kansrijke Start: landelijke indicatoren RIVM, aangevuld met data uit eigen regio (o.a. JGZ)
  - “nulmeting”: beschikbare cijfers per gemeente en regionaal/landelijk opgenomen in regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023
  - 1x per jaar voortgangsrapportage naar gemeenten en partners
- Subsidies via ZonMw om onderzoek naar deel van de aanpak mogelijk te maken, in samenwerking met Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Limburg

trendbreuk
zuid-limburg

Vragen, afspraken, ideeën?

Fion.deBoer@ggdzl.nl

Mandy.Leurs@ggdzl.nl